

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Bosansko-podrinjski kanton Goražde
GRAD GORAŽDE
Služba za privredu i finansije

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
GRADA GORAŽDE
ZA PERIOD 2024 - 2026

Goražde, juni 2023. godine

SADRŽAJ

UVOD.....	2
1. MAKROEKONOMSKE PROJEKCIJE.....	3
1.1. Projekcije za period 2024 – 2026. godina	
1.2. Rizici	
1.3. Tabela pregled Makroekonomskih pokazatelja	
2. PROJEKCIJE INDIREKTNIH I DIREKTNIH PRIHODA.....	6
2.1. Prihodi od indirektnih poreza kantona i općina kantona pojedinačno, revidirane projekcije za 2023. godinu i plan za period 2024 – 2026. godinu	
2.2. Prihodi po osnovu poreza na dohodak za kanton i općine/gradove, revidirane projekcije za 2023. godinu i plan za period 2024 – 2026. godinu	
2.3. Prihodi po osnovu poreza na dobit, revidirane projekcije za 2023. godinu i plan za period 2024 – 2026. godinu	
3. SREDNJOROČNA PROJEKCIJA PRIHODA GRADA GORAŽDE.....	7
3.1. Porezni prihodi	
3.1.1. Indirektni porezi koji se prikupljaju na račun Uprave za indirektno oporezivanje	
3.1.1.1. Prihodi od indirektnih poreza	
3.1.2. Prihodi koji se prikupljaju na račun kantona	
3.1.2.1. Porez na dobit	
3.1.2.2. Porez na imovinu	
3.1.2.3. Porez na dohodak	
3.1.2.4. Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta	
3.1.2.5. Prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja autocesta	
3.2. Neporezni prihodi	
3.2.1. Cestovne naknade	
3.2.2. Posebne naknade	
3.3. Tekući transferi i kapitalni primici	
4. UKUPNI PRIHODI GRADA GORAŽDA.....	9
4.1. Pregled prihoda za period 2021 - 2026	
4.2. Rizici od projekcije prihoda	
5. UPRAVLJANJE POTROŠNJOM.....	11
5.1. Zahtjevi budžetskih korisnika	
5.1.1. Rashodi budžetski korisnika po glavnim grupama 2024. godinu	
5.1.2. Rashodi budžetski korisnika po glavnim grupama 2025. godinu	
5.1.3. Rashodi budžetski korisnika po glavnim grupama 2026. godinu	
5.1.4. Konsolidovani pregled projekcija / prijedloga budžetskih korisnika	
5.2. Prijedlog smjernica i ograničenja prilikom dostavljanja zahtjeva budžetskih korisnika za izradu nacrt budžeta Grada Goražde za 2024. godinu	

UVOD

Zakonom o Budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13; 09/14; 13/14; 08/15; 91/15; 102/15; 104/16; 05/18; 11/19; 99/19; 25a/22) uspostavljeno je srednjoročno planiranje kao, kontinuiran proces, koji počinje srednjoročnom ekonomskom i fiskalnom prognozom, a završava odobrenim konačnim budžetom i procjenama za buduće dvije godine.

U Članu 15. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH koji se odnosi na Budžetski kalendar definisani su rokovi prema kojim se priprema i usvaja budžet, a samim tim i Dokument okvirnog Budžeta (DOB).

DOB-om se vrši trogodišnje planiranje okvirnog budžeta. Ovaj Dokument okvirnog budžeta za period 2024 - 2026. godina predstavlja fiskalni okvir budžeta Grada Goražde za 2024. godinu, te preliminarne projekcije za 2025. i 2026. godinu, ujedno DOB predstavlja preliminarni nacrt budžeta za 2024. godinu.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem instrukcije broj: 1 o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži: osnovne ekonomske pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te dinamiku i rokove pripreme DOB-a.

Na osnovu navedenog člana Zakona o Budžetima u Federaciji BiH, Služba za privredu i finansije je pristupila izradi Dokumenta okvirnog Budžeta Grada Goražde za period 2024 - 2026. godina.

Dana 09.02.2023. godine Služba za privredu i finansije je aktom (broj: 03-11-2-515/2023) uputila svim budžetskim korisnicima (Gradskom pravobranilaštvu, Stručnoj službi za poslove Kabineta Gradonačelnika, Službi za stručne poslove gradskog vijeća, te ostalim Službama, kao i Javnim ustanovama koje su od 01.01.2016. godine preuzete na trezor) Instrukciju broj: 1 odnosno instrukciju za izradu DOB-a Grada Goražde za period 2024 - 2026. godine, zajedno sa tabelom prioriteta.

Na osnovu navedene instrukcije, a prema odredbama člana 15. Zakona o budžetima u Federaciji BiH budžetski korisnici su svoje tabele prioriteta sa obrazloženjem trebali dostaviti do 15.04.2023. godine.

Do ostavljenog roka samo su svoje zahtjeve dostavili: Gradsko pravobranilaštvo, Služba za društvene djelatnosti i opću upravu, Služba za geodetske, imovinsko pravne poslove i katastar nekretnina, JU za predškolski odgoj i obrazovanje Goražde, JU Centar za kulturu Goražde, JU Sportski centar Goražde.

Dana 17.04.2023. godine Služba za privredu i finansije je uputila Urgenciju (broj: 03-1-11-1-1461/23) prema ostalim budžetskim korisnicima da do 05.05.2023. godine dostave svoje prijedloge za izradu DOB-a.

Do ostavljenog roka svoje prijedloge su dostavili: Služba za investicije, lokalni ekonomski razvoj i upravljanje imovinom i Služba za civilnu zaštitu i mjesne zajednice.

Svoje Zahtjeve nisu dostavili: Služba za stručne poslove Gradskog vijeća, Stručna služba za poslove Kabineta Gradonačelnika, Služba za urbanizam, prostorno uređenje i komunalne poslove, Služba za boračko-invalidsku zaštitu, socijalno stambena pitanja, izbjeglice i raseljena lica, Služba za inspeksijske poslove te Služba za internu reviziju (ista nije ni popunjena).

Za predhodno navedene budžetske korisnike koji nisu dostavili svoje prijedloge, Služba za privredu i finansije je za iste projicirala samo one izdatke koji su neophodni za funkcionisanje tog budžetskog korisnika (izdatke za materijal, sitan inventar i usluge, tekuće transfere i kapitalne izdatke) na bazi plana za 2023. godinu.

Dostavljeni Zahtjevi bi će obrazloženi kroz oblast upravljanje potrošnjom.

Na osnovu Član 18. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH propisano je da na osnovu prijedloga prioriteta budžetskih korisnika za izradu DOB-a Ministarstvo finansije priprema DOB i dostavlja ga Vladi do 15. juna.

Vlada razmatra i usvaja DOB do 30. juna tekuće godine zajedno sa srednjoročnim okvirom rashoda za tri godine nakon čega se dostavlja Parlamentu kao informacije.

Članom 28. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH regulisano je da se odredbe člana 18. shodno primjenjuju i na gradove.

Dokument okvirnog budžeta Grada Goražde za 2024 - 2026. godine obuhvata slijedeće oblasti:

1. Makroekonomske projekcije;
2. Projekcije direktnih i indirektnih prihoda;
3. Srednjoročna projekcija prihoda Grada Goražde;
4. Ukupni prihodi Grada Goražde;
5. Upravljanje potrošnjom;
6. Prijedlog smjernica i ograničenja prilikom dostavljanja Zahtjeva za izradu Nacrta Budžeta Grada Goražde za 2024. godinu.

Makroekonomske projekcije preuzete su iz Biltena Odjeljenja za makroekonomsku analizu broj: 203/204, maj/juni 2022. godine kao i iz dostavljenih revidiranih projekcija javnih prihoda za 2023. godinu i projekcija za period 2024-2026. godina od Federalnog Ministarstva finansija prosljedenih posredstvom Ministarstva finansija BPK-a Goražde.

Projekcija direktnih i indirektnih prihoda za kanton i općine za 2023. godinu i period 2024. – 2026. godine su preuzeti iz revidiranih projekcija javnih prihoda za 2023. godinu i period 2024 - 2026. godine Federalnog Ministarstva finansija. U skladu sa Članom 33. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH, prihodi i primici planiraju se na osnovu dostavljenih projekcija Ministarstva finansija i njihova primjena je obavezna.

Srednjoročna projekcija prihoda Grada Goražde, ukupni prihodi Grada Goražde, te ukupna potrošnja urađeni su na osnovu predhodno dostavljenih revidiranih projekcija, dostavljenih zahtjeva budžetskih korisnika i izvršenja za prvi kvartal 2023. godine.

Prijedlozi smjernica i ograničenja prilikom dostavljanja Zahtjeva budžetskih korisnika za izradu Nacrta Budžeta Grada Goražde za 2024. godinu urađeni su na osnovu gore svih pomenutih pokazatelja kao i prijedloga Službe za privredu i finansije, a sve u cilju što kvalitetnije i realnije izrade Nacrta Budžeta Grada Goražde za 2024. godinu.

1. MAKROEKONOMSKE PROJEKCIJE

Prema Biltenu Odjeljenja za makroekonomsku analizu broj: 215/216, maj/juni 2023. godine date su slijedeće projekcije:

Projekcije makroekonomskih pokazatelja

Na osnovu raspoloživih podataka nacionalnih računa za prva tri kvartala i kratkoročnih statističkih pokazatelja za četvrti kvartal, Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) procjenjuje da je Bosna i Hercegovina u 2022. godini zabilježila realni rast BDP-a od 3,7%, dok je nominalna stopa rasta iznosila 11,7% u odnosu na prethodnu godinu. Prema projekcijama DEP-a, u BiH se očekuje realni ekonomski rast od 2,0% u 2023., 2,7% u 2024., 3,0% u 2025., te 3,3% u 2026. godini.

Dosadašnji trendovi naplate prihoda

U 2022. godini je ostvaren godišnji rast prihoda od indirektnih poreza od 13,1% i rekordna nominalna naplata od osnivanja UIO u iznosu od 7,83 mlrd KM. U 2023. godini su nastavljeni pozitivni trendovi u naplati indirektnih poreza iz 2022. godine, ali sa skromnijim efektima u smislu naplate dodatnih prihoda. U prvom kvartalu 2023. ostvaren rast prihoda od indirektnih poreza od 6,8%. To je, ujedno, najniža stopa kvartalnog rasta u proteklih osam kvartala. Primjetan je silazni trend kvartalnih stopa rasta, kao posljedica rasta statističke osnovice za poređenje i usporavanja neto naplate u apsolutnom iznosu.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza

U prvom kvartalu 2023. godine ostvarena je stopa rasta neto prihoda od indirektnih poreza od 6,8% u odnosu na isti period 2022. godine. Prema projekcijama DEP-a, očekuje se nominalni rast BDP-a od 6,4% u 2023. godini. Imajući u vidu da stopa rasta prihoda u prvom kvartalu 2023. godine dijelom proizilazi iz specifičnosti u statističkoj osnovici za poređenje, te uzimajući u obzir ogromne nepoznanice u pogledu dešavanja u Ukrajini, projektirana stopa rasta prihoda od indirektnih poreza za

2023. godinu je nešto niža od tromjesečne stope rasta i iznosi 4,2%. Projektirane stope rasta neto prihoda od indirektnih poreza za 2024., 2025. i 2026. godinu iznose 4,5%, 3,7% i 3,9%, respektivno. Projekcija prihoda u navedenom periodu zasnovana je na projektiranim relevantnim makroekonomskim pokazateljima, istorijskoj sezonskoj shemi naplate i projekcijama pojedinih kategorija prihoda za 2023. godinu.

U naredoj tabeli su predstavljene posljednje projekcije Direkcije za ekonomsko planiranje BiH (DEP, mart, 2023) nominalnog i realnog rasta BDP-a za period 2023-2026.

Tabela br: 1. Projekcija rasta BDP-a, DEP, mart 2023

	Zvanični podaci	projekcije				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nominalni rast	12,6	11,7	6,4	5,2	5,6	5,6
Realni rast	7,6	3,7	2,0	2,7	3,0	3,3

1.1 Projekcije za period 2023-2026

U posljednjem DEP-ovom dokumentu makroekonomskih projekcija se napominje da važnu odrednicu za ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u narednom periodu, pored internih dinamika, predstavljaju i ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU-27. DEP-ove projekcije makroekonomskih pokazatelja zasnivaju se na Zimskim projekcijama Evropske komisije iz februara 2023. godine.³ Takođe se pozivaju na posljednje objave referentnih međunarodnih institucija u svijetu kao što su Međunarodni Monetarni Fond i Svjetska Banka, te ističu da, pored eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji predstavljaju i institucionalni kapaciteti zemlje u provedbi strukturalnih reformi. Prema projekcijama DEP-a, u BiH se očekuje realni ekonomski rast od 2,0% u 2023., 2,7% u 2024., 3,0% u 2025. te 3,3% u 2026. godini.

Tabela br: 2. Osnovni scenario projekcija prihoda od indirektnih poreza (2023-2026)

Vrsta prihoda (neto)	u mil KM					Projektirana stopa rasta			
	Izvršenje	Projekcija							
	2022	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
PDV	5.121,5	5.382,1	5.578,6	5.789,7	5.992,6	5,1 %	3,7 %	3,8%	3,5%
Akcize	1.580,0	1.623,2	1.743,3	1.791,1	1.861,1	2,7 %	7,4 %	2,7%	3,9%
Carine	431,9	470,3	503,7	539,9	585,8	8,9 %	7,1 %	7,2%	8,5%
Putarina	627,2	639,7	657,0	676,7	699,0	2,0 %	2,7 %	3,0%	3,3%
Ostalo	66,1	36,3	36,3	36,3	36,3	-45,1 %	0,0 %	0,0%	0,0%

1.2. Rizici

Imajući u vidu ogromne nepoznanice u trenutku izrade projekcija o daljem odvijanju situacije na međunarodnom planu vezano za dešavanja u Ukrajini, te korištene pretpostavke (DEP, makroekonomske projekcije), ističemo da postoje značajni rizici za ostvarenje projekcija prihoda od indirektnih poreza, pri čemu preovladavaju rizici lošijeg ishoda. S obzirom na osnovne postavke projekcija indirektnih poreza i ukupne ekonomske uslove u BiH i u svijetu, ostvarenje projektiranog nivoa prihoda od indirektnih poreza u periodu 2023-2026 je podložno sljedećim rizicima: (1) svim rizicima za ostvarenje projektiranih makroekonomskih pokazatelja (DEP) i (2) rizicima koji se odnose na samu naplatu prihoda od indirektnih poreza i borbu protiv sive ekonomije. Projekcije prihoda od indirektnih poreza su usko vezane za projekcije makroekonomskih pokazatelja DEP-a. Svi rizici koje DEP pominje u svojim projekcijama po automatizmu predstavljaju i rizike za projekcije prihoda od indirektnih poreza, pošto svako odstupanje realizacije DEP-ovih parametara od njihovih projektiranih vrijednosti neizbježno dovodi i do odstupanja realiziranih od projektiranih prihoda od indirektnih poreza. U DEP-ovim projekcijama iz marta 2023. godine navode da se rizici za njihove projekcije mogu klasificirati u dvije grupe, i to na vanjske i unutrašnje. U istom dokumentu navodi se sljedeće: „...U vrijeme pripreme ovog izvještaja čini se da su vanjski rizici dosta izraženiji i predstavljaju veći rizik za realizaciju projekcija ekonomskog rasta iz osnovnog scenarija u odnosu na unutrašnje.

Naime, nakon stabilizacije epidemioloških prilika koje su vezane za Covid 19, početkom 2022. godine došlo je do eskalacije sukoba Ukrajine i Rusije što će nesumnjivo imati negativne ekonomske posljedice po globalnu ekonomiju i samim tim i Bosnu i Hercegovinu. Daljnja eskalacija ukrajinske krize, kao i jačanje inflatornih pritisaka kako na globalnom nivou, tako u Bosni i Hercegovini zasigurno bi imali negativan uticaj na potrošnju, investicije, vanjskotrgovinsku razmjenu a samim tim i na projekcije ekonomskog rasta u osnovnom scenariju.

U rizike koji mogu ugroziti izvršenje projekcija naplate prihoda od indirektnih poreza u sferi politike i administriranja indirektnim porezima možemo ubrojati sljedeće:

- Slabljenje borbe protiv crnog tržišta duhanskih prerađevina nakon okončanja harmonizacije poreznog opterećenja cigareta u BiH sa standardima EU;
- Slabljenje borbe protiv PDV prevara, pogotovo u sferi povrata, koji, u situaciji pada zaposlenosti i nelikvidnosti obveznika postaju atraktivni za prevare;
- Predlagane izmjene politike indirektnog oporezivanja kao što su: diferencirane stope PDVa, privremeno ukidanje akciza na derivate. Navedene izmjene legislative mogle bi dovesti do značajnog pada prihoda od indirektnih poreza.

1.3. Tabelarni pregled Makroekonomskih pokazatelja

Tabela br. 3. Makroekonomski pokazatelji za period 2021-2026

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nominalni BDP u mil KM	39.921	44.590	47.438	49.926	52.705	55.666
Nominalni rast u %	12,6	11,7	6,4	5,2	5,6	5,6
BDP deflator (predhodna godina=100)	104,7	107,7	104,3	102,5	102,5	102,3
Realni BDP u mil KM (predhodna godina =100)	38.136	41.407	45.462	48.696	51.425	54.435
Realni rast u %	7,6	3,7	2	2,7	3	3,3
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	2	14	6,1	3,1	2,2	1,9
Potrošnja u mil KM	34.342	39.561	41.638	43.127	44.687	46.206
Realni rast u %	4,3	3,3	1,2	1,2	1,3	1,2
Vladina potrošnja u mil KM	7.536	8.402	8.822	9.114	9.387	9.669
Realni rast u %	3,1	2,8	1,2	0,8	0,5	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	26.806	31.159	32.815	34.013	35.300	36.537
Realni rast u %	4,6	3,4	1,3	1,3	1,6	1,3
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	8.367	9.431	9.991	10.539	11.345	12.232
Realni rast u %	4,8	5,3	4	3,6	5,7	6,3
Vladine investicije u mil KM	1.193	1.431	1.512	1.678	1.846	2.030
Realni rast u %	-31,5	14,9	3,5	7,8	6,8	7,7
Privatne investicije u mil KM	7.174	8.000	8.480	8.861	9.499	10.202
Realni rast u %	14,9	3,7	4,1	2,9	5,5	6
Uvoz u mil KM	21.084	27.940	29.630	31.743	34.023	36.905
Nominalni rast u %	26,7	32,5	6,1	7,1	7,2	8,5
Realni rast u %	20,5	188	4,7	5,7	5,7	5,9
Izvoz u mil KM	16.485	21.455	23.462	25.866	28.602	31.840
Nominalni rast u %	38,9	30,2	9,4	10,2	10,6	11,3
Realni rast u %	24,6	22,2	6,6	8,3	8,5	8,1
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,1	21,1	21,5	22,5	23,3	24,1
Bilans tekućeg računa u mil KM	-923	-2.045	-1.754	-1.442	-1.178	-1.090
Rast u %	-17,2	121,8	-16,1	-17,8	-18,3	-7,5
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-2,4	-4,7	-3,7	-2,9	-2,2	-2

2. PROJEKCIJE INDIREKTNIH I DIREKTNIH PRIHODA

Projekcije prihoda po osnovu indirektnih i direktnih poreza proslijeđene su od Federalnog Ministarstva finansija posredstvom Ministarstva finansija BPK-a. Svoju projekciju prihoda po osnovu direktnih i indirektnih prihoda u dostavljenim projekcijama Federalno Ministarstvo finansija obrazlaže na slijedeći način:

Projekcije su zasnovane na zadnjim zvaničnim makroekonomskim prognozama, preuzetim od Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), u martu 2023. godine, te prate pretpostavljena kretanja ključnih parametara sa kojima su u korelaciji.

Nakon stabilizacije epidemioloških prilika vezanih za pandemiju virusa COVID-19, te postignutog značajnog ekonomskog oporavka, uz visok rast domaćeg bruto proizvoda tokom 2021. godine, početkom 2022. godine ekonomija je stavljena pred nove izazove, uslijed složenih međunarodnih političkih prilika vezanih za ratna dešavanja u Ukrajini, koja su se značajno reflektovala na globalne i domaće ekonomske tokove, prvenstveno kroz nagle i visoke inflatorne skokove. Međutim, i pored navedenih negativnih utjecaja u Bosni i Hercegovini je tokom 2022. godine ostvaren značajan ekonomski rast od 3,7 %.

Ipak, uzimajući u obzir da cjelokupna negativna globalna dešavanja još uvijek traju i nose visok nivo neizvjesnosti, u 2023. godini pretpostavlja se skromniji realni rast BDP-a od 2%.

U periodu 2024. 2026. godina pod pretpostavkom da se međunarodna politička situacija neće dodatno usložniti, može se očekivat prosječni godišnji ekonomski rast od 3%, a ključnim osloncem istog pretpostavlja se domaća tražnja, iskazana kroz povećanje privatne potrošnje i manjoj mjeri investicija.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza bazirane su na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinostvenom računu, preuzetom od strane Odjeleženja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje u aprilu 2023. godine.

Revidirane projekcije prihoda od poreza na dobit za 2023. godinu bazirane su na historijskom trendu naplate iz 2022. godine, koji upućuju na oporavak djelatnosti čije je poslovanje u predhodnom „pandemijskom“ periodu narušeno i tekućem trendu naplate, uz procijenjena očekivanja do kraja godine. Ipak, uzimajući u obzir prilično visok nivo nepredvidivosti i u međunarodnom i domaćem okruženju, projicirane stope rasta u periodu 2024 -2026. godina su prilično konzervativne i oprezno predviđaju prosječni godišnji rast.

Prateći očekivanja vezana za tržište rada, očekivani rast broja zaposlenih, te rast prosječne plate, koji je dijelom vezan i za usklađivanja sa inflatornim šokovima, pripremljene su projekcije prihoda od poreza na dohodak.

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u FBiH prate makroekonomska očekivanja u kretanju svih agregata sa kojima su u značajnoj korelaciji. Kod nekih stavki, u cilju očekivanja fiskalne discipline, već unutar osnovnog scenarija uključeni su i procijenjeni efekti pojedinih visokih rizika po ostvarenje makroekonomskih prognoza. Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o ubrzanom rastu inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

Pored navedeno, na drugačiji ishod u naplati javnih prihoda mogu u značajnoj mjeri utjecati: neplanirane izmjene poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenata raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni, promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdavanju prihoda od indirektnih poreza za Institucije BiH, rad porezne administracije, te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda.

2.1. Prihodi od indirektnih poreza kantona i općine kantona pojedinačno, revidirane projekcije za 2023. godinu i projekcija za period 2024 - 2026.godina.

Tabela br: 4.

Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinostvenog računa	2023	2024	2025	2026
Kantonalni Budžet	30.992.676	34.206.455	37.987.773	41.089.585
Foča - Ustikolina	309.914	336.467	367.268	397.256
Goražde	2.35.624	2.535.741	2.767.862	2.993.866
Pale - Prača	146.505	159.057	173.617	187.794

2.2. Prihodi po osnovu poreza na dohodak za kanton i općine/ gradove, revidirane projekcije za 2023. godinu i projekcija za period 2024 – 2026. godina.

Tabela br: 5.

POREZ NA DOHODAK	2023	2024	2025	2026
Kanton	5.357.430	5.847.674	6.346.996	6.903.580
Općine/Gradovi	2.816.861	3.074.624	3.337.160	3.629.804

2.3. Prihodi po osnovu poreza na dobit zbirno, revidirana projekcija za 2023. godinu i projekcija za period 2024 – 2026. godina.

Tabela br: 6.

POREZ NA DOBIT	2023	2024	2025	2026
	3.520.200	3.641.647	3.782.579	3.944.852

3. SREDNJOROČNA PROJEKCIJA PRIHODA GRADA GORAŽDE

Ovo poglavlje sadrži projekcije prihoda koji se očekuju da će biti na raspolaganju Gradu Goražde, iz kojih će biti finansirane javne potrebe grada.

Imajući na umu postojeću situaciju, kao i činjenicu da Služba za privredu i finansije vrlo malim dijelom može utjecati na ukupnu fiskalnu strategiju za naredni srednjoročni period, evidentno je da kao realna osnova za izradu i prezentaciju srednjoročne fiskalne strategije će poslužiti prognoze i pretpostavke prosljeđenih od Federalnog Ministarstva finansija posredstvom Ministarstva finansija BPK-a. U kontekstu ranije spomenutog, kao i analiza ostvarenja prihoda proteklih godina i trenda izvršenja za prva tri mjeseca tekuće 2023. godine, Služba za privredu i finansije je uradila moguću projekciju prihoda koji pripadaju Gradskom budžetu. Osnov za projekciju prihoda za 2024.godinu su dostavljene projekcije Federalnog Ministarstva finansija, izvršenje prihoda za 2022.godinu, te trend izvršenja prihoda za prvo tromjesečje 2023. godine.

3.1. Porezni prihodi

3.1.1. Indirektni porezi koji se prikupljaju na račun Uprave za indirektno oporezivanje

Prihodi prikupljeni po osnovu indirektnih poreza (PDV-a, carinskih dadžbina i akciznih dadžbina) se uplaćuju na Jedinствeni račun indirektno oporezivanje (UINO), nakon čega se raspodjeljuju slijedećim redom: (1) raspodjela na račun rezervi, (2) raspodjela za sredstva za financiranje Institucija BiH, (3) raspodjela prihoda između entiteta i Brčko Distrikta i (4) otplata vanjskog duga. Nakon raspodjele sredstava za otplatu vanjskog duga, preostalo se raspodjeljuje između entiteta i vlada nižih nivoa vlasti, u skladu sa utvrđenom formulom.

Udio prihoda sa jedinstvenog računa, u skladu sa Zakonom o uplatama na jedinstven račun i raspodjeli prihoda, a prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u F BiH raspodjeljuje se kako slijedi:

- 36,29% FBiH
- 51,23% kantonima
- 8,42% općinama
- 3,90% Direkciji za ceste
- 0,25 % finansiranje funkcija grada Sarajeva

Dio prihoda (51,23%) po temelju indirektnih poreza uplaćenih na poseban račun Budžeta FBiH pripada kantonima u skladu sa kriterijima (čl. 9 Zakona o pripadnosti javnih prihoda u F BiH) i formulama iz čl. 21., 23. i 24. istog zakona.

Dio prihoda (8,42%) po temelju indirektnih poreza uplaćenih na poseban račun Budžeta FBiH pripada općinama u FBiH. Uputstvom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnim porezima se na godišnjem nivou određuje učešće svake pojedinačne općine u raspodjeli prihoda od indirektnih poreza. Tako određeno učešće Grada Goražde u raspodjeli po godinama je bilo: za 2019. godinu 0,818 %, u 2020. godini 0,819, u 2021. godini 0,821 %, u 2022. godini 0,827 % odnosno u 2023. godini 0,829 % po istim kriterijima.

Iz navedenog evidentna je konstantna stopa učešća Grada Goražde u raspodjeli ukupnih sredstava u periodu od 2019 - 2023.godine.

3.1.1.1. Prihodi od indirektnih poreza (PDV-a)

U 2019. godini izvršenje prihoda po ovom osnovu u Gradu Goražde je iznosilo 2.036.432,19 KM, dok u 2020. godini izvršenje je bilo 1.716.673,15 KM, u 2021. godini 2.117.485,17 KM odnosno u 2022. godini 2.472.839,38 KM.

Za prva tri mjeseca 2023. godine ostvareno je 526.119,68 KM. U skladu sa revidiranim projekcijama Federalnog ministarstva finansija realno je očekivati do kraja godine ostvarenje ovih prihoda u iznosu 2.335.624,00 KM. U projekcijama za 2024. godinu predviđen je blagi rast ovih prihoda na temelju projekcija Federalnog Ministarstva finansija, tako da bi u 2024. godini mogući iznos po ovom temelju bio oko 2.535.000,00 KM, u 2025. godini predviđen je iznos 2.767.000,00 KM i u 2026. godini predviđen je iznos od 2.993.866,00 KM.

3.1.2. Prihodi koji se prikupljaju na račun kantona

Pored prihoda od indirektnih poreza, Grad participira u prihodima od direktnih poreza i to: porez na dobit, porez na dohodak i porezi od imovine, te u prihodima od taksi i naknada, neporeznih prihoda. Prikupljanje i raspodjela direktnih i drugih prihoda se vrši u skladu sa federalnim propisima, te prema kantonalnom Zakonu o pripadnosti javnih prihoda.

3.1.2.1. Porez na dobit

Porez na dobit poduzeća (izuzev banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte, telekomunikacija, iz oblasti igara na sreću i zabavnih igara) predstavlja javni prihod i u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u BPK-a dijeli se u omjeru 70:30 % između Grada i Kantona (u korist kantona). Realizacija prihoda po osnovu poreza na dobit u 2021. godini je iznosila 771.005,59 KM odnosno u 2022. godini 713.086,51 KM. Za prva tri mjeseca 2023. godine ostvareno je 439.388,79 KM. Procjenjuje se da će prihodi po ovom osnovu do kraja 2023. godine iznositi oko 1.000.000,00 KM. Za naredne tri godine ovi prihodi projicirani su na temelju projekcija Federalnog Ministarstva finansija, te na temelju mogućeg rasta ukupne privredne aktivnosti i poslovanja privrednih subjekata, tako da bi prihodi od navedenog poreza u 2024. godini bili oko 1.050.000,00 KM. Procjenjuje se da će ovaj iznos dalje lagano rasti u 2025. godini na iznos od 1.100.000,00 KM, a u 2026. godini na iznos od 1.150.000,00 KM.

3.1.2.2. Porez na imovinu

Porez na imovinu od fizičkih i pravnih lica te porez na imovinu na motorna vozila predstavlja javni prihod i u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u BPK-a dijeli se u omjeru 70:30 % između Grada i Kantona (u korist kantona). Realizacija prihoda po osnovu poreza na imovinu u 2021. godini je iznosila 194.389,71 KM odnosno u 2022. godini 221.938,82 KM. Za prva tri mjeseca 2023. godine ostvareno je 144.460,34 KM. Procjenjuje se da će prihodi po ovom osnovu do kraja 2023. godine iznositi oko 260.000,00 KM. Za naredne tri godine ovi prihodi projicirani na bazi procjene za 2023. godinu.

3.1.2.3. Porez na dohodak

Porez na dohodak u skladu sa postojećim Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH se dijeli između kantona i općine. U Gradu Goražde je ovaj omjer 65,54:34,46 % u korist kantona. Realizacija prihoda po osnovu poreza na dohodak u 2021. godini je iznosila 1.962.724,44 KM odnosno u 2022. godini 2.248.296,73 KM. Za prva tri mjeseca 2023. godine ostvareno je 701.915,11 KM. Ukupna procjena Gradskog prihoda do kraja 2023. godine iznosi oko 2.700.000,00 KM. Ovi prihodi projicirani su u skladu sa očekivanjima o kretanju bruto plaća, zaposlenosti i zaostalih obveza po ovom osnovu, ostvarenja za prva tri mjeseca tekuće godine, te revidiranim projekcijama Federalnog ministarstva finansija. Procjenjuje se da će ovaj prihod biti oko 3.000.000,00 KM u 2024. godini, a u naredne dvije godine (2025. i 2026.) 3.200.000,00 KM i 3.500.000,00 KM.

3.1.2.4. Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta

Prihodi koji se u skladu sa zakonskim odredbama dijele između kantona i grada. Ovi prihodi projicirani su na bazi revidiranih projekcija Federalnog ministarstva finansija, izvršenja za 2022. godinu i na bazi izvršenja za prva tri mjeseca tekuće godine. Za 2024. godinu projicirani su u iznosu od 420.000,00 KM, dok za naredne dvije godine ovi prihodi bi iznosili oko 450.000,00 KM u 2025. godini i 480.000,00 KM u 2026. godini.

3.1.2.5. Prihodi od indirektnih prihoda na ime finansiranja autocesta

Ovi prihodi projicirani su na bazi revidiranih projekcija Federalnog ministarstva finansija, izvršenja za 2022. godinu i na bazi izvršenja za prva tri mjeseca tekuće godine. Za 2024. godinu

projicirani su u iznosu od 128.000,00 KM, dok za naredne dvije godine projicirani su uz blago povećanje.

3.2. Neporezni prihodi

Ova grupa prihoda podijeljena je na dvije skupine i to : skupinu nenamjenskih prihoda i skupinu namjenskih prihoda.

- U skupinu nenamjenskih neporeznih prihoda pobrojani su prihodi od finansijske i nematerijalne imovine; naknade i takse; prihodi od iznajmljivanja; neplanirane uplate kao i prihodi od pružanja javnih usluga. Za 2024.godinu projicirani su u iznosu od 470.000,00 KM. Ovi prihodi su projicirani na temelju očekivane privredne aktivnosti kao i na temelju dosadašnjih kretanja. Za naredne dvije godine iznos ovih prihoda projiciran je u istom iznosu.

- U skupinu namjenskih neporeznih prihoda pobrojane su cestovne naknade i posebne naknade čije su projekcije nadalje obrazložene.

3.2.1. Cestovne naknade

Naknade za upotrebu cesta za vozila pravnih lica i građana, koje se u skladu sa zakonskim odredbama dijele između kantona i grada. Ove naknade planirane su na bazi izvršenja za prva tri mjeseca tekuće godine. Za 2024.godinu projicirane su u iznosu od 135.000,00 KM, a taj trend je zadržan i u 2025. i 2026. godini uz blagi porast.

3.2.2. Posebne naknade

Prihodi od posebnih naknada (namjenski prihodi) uključuju: naknade po osnovu prirodnih pogodnosti-rente, vodne naknade, naknade za zauzimanje javnih površina, naknade za korištenje podataka i vršenja usluga iz oblasti katastra, naknade za korištenje šuma, općinske komunalne naknade, posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, prihodi od uplata stranaka za komisije. U okviru ove skupine su i neporezni prihodi (vlastiti prihodi) javnih ustanova. Ove naknade projicirane su na temelju godišnjeg priliva prihoda ostvarenih u protekom periodu, kao i na osnovu dostavljenih zahtjeva budžetskih korisnika. Za 2024.godinu projicirani su u iznosu od 2.372.230,00 KM, a za 2025.godinu 2.290.080,00 KM i za 2026.godinu 2.299.980,00 KM.

Plan ovih prihoda zavisi i od utroška odnosno ne utroška istih u predhodnoj godini, prenosa istih na razgraničenja te plana neutrošenih prihoda u narednoj godini. Isto tako, plan ovih prihoda zavisi i od realnosti istih, obzirom da budžetski korisnici iz čije nadležnosti su pojedine vrste prihoda iz ove skupine u svojim zahtjevima dostavljaju znatno veće iznose od iznosa izvršenja istih odnosno realnosti izvršenja istih.

U Tabeli: Pregled prihoda za period 2021 -2026. godina dat je analitički plan gore navedenih posebnih naknada po godinama.

3.3. Tekući transferi i kapitalni primici

Planiranje tekućih transfera i kapitalnih primitaka koji se doznacavaju sa viših nivoa vlasti je veoma teško jer zavisi od stanja situacije budžeta na višim nivoima, a samim tim mogućnosti doznacavanja transfera i kapitalnih primitaka u praćenju realizacije projekata koji se realizuju na gradskom nivou. Ovi prihodi projicirani su na temelju godišnjeg priliva prihoda ostvarenih u proteklom periodu obzirom da dva budžetska korisnika nisu dostavili svoje zahtjeve, a ujedno i prihode koji bi se mogli realizovati po ovom osnovu.

U Tabeli: Pregled prihoda za period 2021. - 2026.godina dat je sažeti plan gore navedenih tekućih transfera i kapitalnih primitaka po godinama. U nastavku je dat i analitički pregled plana prihoda po svim osnovama za period 2024. – 2026. godina.

4. Ukupni prihodi Grada Goražde

Na temelju već navedenog, procjenjuje se da će Grad Goražde u 2024. godini imati na raspolaganju ukupno cca 7.315.500,00 KM poreznih i neporeznih prihoda (ne namjenskih prihoda) bez posebnih naknada i prihoda, naknada od cesta i tekućih i kapitalnih primitaka. U slijedećoj tabeli prikazani su ostvareni porezni i neporezni prihodi u periodu 2021. – 2022. godinu, plan istih za 2023.godinu i projekcije poreznih, neporeznih prihoda, posebnih naknada, tekućih transfera i kapitalnih primitaka grada za period 2024. - 2026. godinu.

U ukupnim prihodima prikazani su i prihodi tri javne ustanove u grupi posebnih naknada, tekućih transfera i kapitalnih primitaka projicirani na bazi dostavljenih prijedloga Javnih ustanova i iz istih će se finansirati njihovi vlastiti rashodi. U 2024. godini projicirani su u iznosu od 855.770,00 KM, u 2025.godini u iznosu od 880.820,00 KM i u 2026.godini u iznosu od 898.020,00 KM.

4.1. Pregled prihoda za period 2021 - 2026. godine

Tabela br: 7.

	Izvršenje 2021.godine	Izvršenje 2022. godine	Plan 2023.godine	Projekcije 2024.godine	Projekcije 2025.godine	Projekcije 2026.godine
A. Porezni prihodi	5.045.931,25	5.656.925,15	5.928.680	6.845.500	7.327.500	7.904.366
Prihodi od indirektnih poreza – PDV-a	2.117.485,17	2.472.839,38	2.470.000	2.535.000	2.767.000	2.993.866
Porez na dobit	771.005,59	713.086,51	808.590	1.050.000	1.100.000	1.150.000
Porez na dohodak	1.962.724,44	2.248.296,73	2.390.100	3.000.000	3.200.000	3.500.000
Porez na imovinu	194.389,71	221.938,82	259.500	260.000	260.000	260.000
Ostali porezni prihodi i prihodi po osnovu zaostalih obaveza	326,40	763,71	490	500	500	500
B. Neporezni prihodi	339.121,19	466.706,60	476.120	470.000	470.000	470.000
Ukupno porezni i neporezni prihodi (A +B)	5.385.051,70	6.123.631,75	6.404.800	7.315.500	7.797.500	8.374.366
C. Porezni prihodi koji pripadaju direkciji cesta	344.153,13	399.105,74	400.000	420.000	450.000	480.000
D. Cestovne naknade	149.059,44	149.643,24	152.000	135.000	140.000	145.000
E.Prihodi na ime finansiranja autocesta	124.431,80	120.183,98	125.000	128.000	132.000	137.000
F. Posebne naknade (F₁+F₂+...+F₁₂)	1.907.794,67	1.819.662,17	2.683.440	2.372.230	2.290.080	2.299.980
F ₁ . Naknada za zauzimanje javnih površina	175.967,93	174.967,78	183.500	180.000	180.000	180.000
F ₂ . Naknade po osnovu prirodnih pogodnosti-rente	614.949,65	141.183,86	500.000	100.000	100.000	100.000
F ₃ . Naknada za korištenje hidroakumulacionog objekta na potopljenom zemljištu	195.324,32	144.392,60	180.000	180.000	180.000	180.000
F ₄ . Naknade za korištenje podataka i vršenja usluga iz oblasti katastra	58.607,32	79.906,98	63.000	70.000	70.000	70.000
F ₅ . Naknade za korištenje šuma	0,00	0,00	70.000	0	0	0
F ₆ . Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	13.800,25	324.126,46	664.000	778.000	764.000	763.000
F ₇ . Naknada po osnovu tehničkog pregleda građevina	52.923,53	42.687,30	40.000	40.000	40.000	40.000
F ₈ . Naknada za izgradnju i održavanje skloništa	7.868,96	29.325,60	0	0	0	0
F ₉ . Općinske komunalne naknade	223.994,15	180.815,29	230.000	220.000	220.000	220.000
F ₁₀ Prihodi od iznajmljivanja imovine i Ostali prihodi od imovine	40.320,55	169.539,44	115.000	70.000	70.000	70.000
F ₁₁ Prihodi od eksploatacije prirodnih resursa	0,00	0,00	0	0	0	0
F ₁₂ Neporezni prihodi Javnih ustanova	524.038,01	532.716,86	637.940	734.230	666.080	676.980
G. Tekući transferi, kapitalni transferi i kapitalni primici (G₁ +...+G₄)	1.174.136,30	1.766.301,87	3.967.560	1.901.540	1.814.740	2.031.040
G ₁ Tekući transferi Grada	361.388,87	648.001,70	621.000	400.000	400.000	400.000
G ₂ Tekući transferi Javnih ustanova	93.305,41	132.173,82	161.560	135.540	140.740	145.040
G ₃ Kapitalni transferi i Kapitalni primici Grada	657.442,02	958.608,85	3.125.000	1.300.000	1.200.000	1.400.000
G ₄ Kapitalni transferi Javnih ustanova	62.000,00	27.517,50	60.000	66.000	74.000	86.000
Ukupno (A+B++C+D+E+F+G)	9.084.627,78	10.378.528,75	13.732.800	12.272.270	12.624.320	13.467.386

4.2. Rizici od projekcije prihoda

Pored rizika u ostvarenju prihoda preuzeti iz revidiranih projekcija javnih prihoda za 2023. godinu i period 2024 - 2026. godine Federalnog Ministarstva finansija navedenih na stranici 5. ovog dokumenta u rizike u ostvarenju prihoda mogu se navesti i rizici od nerealnosti zahtjeva budžetskih korisnika, izmjena zakonske regulative u naplati i raspodjeli prihoda i sl.

5. UPRAVLJANJE POTROŠNJOM

5.1. Zahtjevi budžetskih korisnika

Projekcije odnosno prijedlozi onih Budžetskih korisnika koji su dostavili svoje prijedoge (koje smo naveli u uvodnom djelu), kao i prijedlog Službe za prostorno uređenje, stambeno – komunalne poslove i raseljena lica koja je dostavili svoj prijedlog u trenutku izrade ovog dokumenta, te projekcije budžetskog korisnika Kabinet Gradonačelnika, koji nije dostavilo svoje zahtjeve, kao i za Službu za investicije, lokalni ekonomski razvoji upravljanje imovinom, koja još nije uspostavljena već za koje je Služba za privredu i finansije projicirala izdatke za materijal, sitan inventar i usluge, tekuće transfere i kapitalne izdatke na bazi plana za 2023. godinu bez namjenskih rashoda koji su planirani sa viših nivoa za kapitalne izdatke, dati su u tabelarnim pregledima, za sve tri godine, po glavnim grupama rashoda po godinama kako slijedi.

5.1.1. Rashodi budžetskih korisnika po glavnim grupama za 2024. godinu

Tabela br: 8.

Naziv korisnika	Plate i naknade troškova zaposlenih (611000)	Doprinosi poslodavca (612000)	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (613000)	Tekući transferi (614000)	Kapitalni transferi (615000)	Izdaci za kamate (616000)	Kapitalni izdaci (820000)	Tekuća rezerva (69)	Ukupno
Sl.za stručne poslove Gradskog vijeća	159.440	14.950	357.700	15.000	0	0	2.000	0	549.090
Stručna služba za poslove Kabineta Gradonačelnika	685.040	59.500	343.550	0	0	0	3.000	5.000	1.096.090
Sl. za privedu i finansije	370.780	34.800	21.100	30.000	0	200.000	583.000	0	1.239.680
Sl.za urbanizam, prostorno uređenje i komunalne poslove	431.550	38.900	1.226.650	50.000	0	0	3.000	0	1.750.100
Sl. za boračko-inv.zaštitu, socijalno-stamb.pitanja, izbjeglice i raseljena lica	200.770	18.500	67.500	153.000	0	0	1.500	0	441.270
Sl.za društvene dj. i opću upravu	543.180	43.300	55.500	278.000	0	0	3.500	0	923.480
Sl.za geo.,imo.pravne poslove i kat.nekre.	272.580	25.150	46.500	0	0	0	40.000	0	384.230
Sl. za CZ i MZ	602.260	69.450	229.270	75.000	0	0	565.000	0	1.540.980
Pravobranilaštvo	99.580	9.800	12.000	20.000	0	0	2.000	0	143.380
JU za predš. odgoj i obraz.	903.690	80.010	182.380	310	0	0	2.520	0	1.168.910
JU Sportski centar	238.930	19.910	105.520	0	0	0	9.000	0	373.360
JU Centar za kulturu	474.300	43.950	216.965	1.000	0	0	19.500	0	755.715
Sl.za investicije,lok.ek o.razvoj i upravljanje imovinom	255.400	24.700	20.000	250.000	0	0	1.185.000	0	1.735.100
Sl.za inspekcijske poslove	146.330	13.900	10.000	0	0	0	3.000	0	173.230
Sl.za internu reviziju	35.060	3.420	1.300	0	0	0	2.500	0	42.280
Ukupno	5.418.890	500.240	2.573.935	872.310	0	200.000	2.424.520	5.000	12.316.895

5.1.2. Rashodi budžetskih korisnika po glavnim grupama za 2025. godinu

Tabela br: 9.

Naziv korisnika	Plate i naknade troškova zaposlenih (611000)	Doprinosi poslodavca (612000)	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (613000)	Tekući transferi (614000)	Kapitalni transferi (615000)	Izdaci za kamate (616000)	Kapitalni izdaci (820000)	Tekuća rezerva (69)	Ukupno
Sl.za stručne poslove Gradskog vijeća	159.440	14.950	357.700	15.000	0	0	2.000	0	549.090
Stručna služba za poslove Kabineta Gradonačelnika	685.040	59.500	343.550	0	0	0	3.000	5.000	1.096.090
Sl. za privedu i finansije	370.780	34.800	21.100	30.000	0	200.000	583.000	0	1.239.680
Sl.za urbanizam, prostorno uređenje i komunalne poslove	431.550	38.900	1.226.650	50.000	0	0	3.000	0	1.750.100
Sl. za boračko- inv.zaštitu, socijalno- stamb.pitanja, izb jeglice i raseljena lica	200.770	18.500	67.500	153.000	0	0	1.500	0	441.270
Sl.za društvene dj. i opću upravu	543.180	43.300	55.500	276.000	0	0	3.500	0	921.480
Sl.za geo.,imo.pravne poslove i kat.nekre.	272.580	25.150	46.500	0	0	0	40.000	0	384.230
Sl. za CZ i MZ	602.260	69.450	227.970	75.000	0	0	552.000	0	1.526.680
Pravobranilaštvo	99.580	9.800	12.000	20.000	0	0	2.000	0	143.380
JU za predš. odgoj i obraz.	909.160	80.430	184.610	320	0	0	2.540	0	1.177.060
JU Sportski centar	244.780	19.910	105.520	0	0	0	9.000	0	379.210
JU Centar za kulturu	494.900	46.100	251.805	1.000	0	0	20.000	0	813.805
Sl.za investicije,lok.ek o.razvoji upravljanje imovinom	256.900	24.700	8.500	250.000	0	0	1.072.500	0	1.612.600
Sl.za inspekcijske poslove	146.330	13.900	10.000	0	0	0	3.000	0	173.230
Sl.za internu reviziju	35.060	3.420	1.300	0	0	0	2.500	0	42.280
Ukupno	5.452.310	502.810	2.598.205	870.320	0	200.000	2.299.540	5.000	12.250.185

5.1.3. Rashodi budžetskih korisnika po glavnim grupama za 2026. godinu

Tabela br: 10.

Naziv korisnika	Plate i naknade troškova zaposlenih (611000)	Doprinosi poslodavca (612000)	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (613000)	Tekući transferi (614000)	Kapitalni transferi (615000)	Izdaci za kamate (616000)	Kapitalni izdaci (820000)	Tekuća rezerva (69)	Ukupno
Sl.za stručne poslove Gradskog vijeća	159.440	14.950	357.700	15.000	0	0	2.000	0	549.090
Stručna služba za poslove Kabineta Gradonačelnika	685.040	59.500	343.550	0	0	0	3.000	5.000	1.096.090
Sl. za privedu i finansije	370.780	34.800	21.100	30.000	0	200.000	583.000	0	1.239.680
Sl.za urbanizam, prostorno uređenje i komunalne poslove	431.550	38.900	1.226.650	50.000	0	0	3.000	0	1.750.100
Sl. za boračko-inv.zaštitu, socijalno-stamb.pitanja,izbjeglice i raseljena lica	200.770	18.500	67.500	153.000	0	0	1.500	0	441.270
Sl.za društvene dj. i opću upravu	556.750	46.500	63.200	292.000	0	0	3.500	0	961.950
Sl.za geo.,imo.pravne poslove i kat.nekre.	272.580	25.150	46.500	0	0	0	40.000	0	384.230
Sl. za CZ i MZ	602.260	69.450	227.270	75.000	0	0	553.000	0	1.526.980
Pravobranilaštvo	99.580	9.800	12.000	20.000	0	0	2.000	0	143.380
JU za predš. odgoj i obraz.	915.110	81.870	185.310	330	0	0	2.560	0	1.185.180
JU Sportski centar	246.680	19.910	105.520	0	0	0	9.000	0	381.110
JU Centar za kulturu	564.000	48.100	230.705	1.000	0	0	20.000	0	863.805
Sl.za investicije,lok.ek o.razvoji upravljanje imovinom	258.400	24.700	8.500	300.000	0	0	1.253.000	0	1.844.600
Sl.za inspeksijske poslove	146.330	13.900	10.000	0	0	0	3.000	0	173.230
Sl.za internu reviziju	35.060	3.420	1.300	0	0	0	2.500	0	42.280
Ukupno	5.544.330	509.450	2.584.805	936.330	0	200.000	2.481.060	5.000	12.367.465

U tabelarnim pregledima po glavnim grupama po godinama uključene su i projekcije rashoda tri javne ustanove. Ukupne projekcije/zahtjevi po godinama iznose za 2024. godinu u iznosu od 12.316.895,00 KM, za 2025. godinu u iznosu od 12.250.185,00 KM i za 2026. godinu u iznosu od 12.367.465,00 KM i isti su prikazani u Konsolidovanoj tabeli pregleda prijedloga budžetskih korisnika po godinama, kako slijedi. Treba napomenuti da u ukupnom iznosu nije navedeno pokriće deficita Gradske uprave grada Goražde. Isti će se planirati za svaku godinu posebno prilikom izrade budžeta za tu godinu, a zavisit će od situacije i plana prihoda i rashoda za tu godinu. Ono što posebno treba istaknuti da u ukupnim iznosima zahtjeva za svaku godinu posebno, zbog ne dostavljanja zahtjeva navedenih budžetskih korisnika nisu prikazani projekti koji će se realizovati po navedenim godinama.

5.1.4. Konsolidovani pregled projekcija/prijedloga budžetskih korisnika

Tabela br: 11.

Vrsta rashoda/godina	2024. godina	2025. godina	2026. godina
Plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca	5.919.130	4.885.955.120	6.053.780
Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	2.895.935	2.920.205	2.906.805
Tekući transferi	872.310	870.320	936.330
Kapitalni transferi	0	0	0
Izdaci za kamate	200.000	200.000	200.000
Kapitalni izdaci	2.424.520	2.299.540	2.481.060
Tekuća rezerva	5.000	5.000	5.000
Pokriće deficita	0	0	0
UKUPNO	12.316.895	12.250.185	12.367.465

5.2.

Prijedlog smjernica i ograničenja prilikom dostavljanja zahtjeva budžetskih korisnika za izradu Nacrta Budžeta Grada Goražde za 2024. godinu

Prilikom projekcija rashoda za 2024. godinu, uvažavajući revidirane projekcije indirektnih i direktnih poreza prosljeđenih od Federalnog Ministarstva finansija posredstvom Ministarstva finansija BPK-a Goražde i projekcije prihoda Službe za privredu i finansije rashodi budžetskih korisnika (koji se odnose na plate i naknade, izdatke za materijal i usluge, tekuće i kapitalne transfere, te kapitalne izdatke koji će se realizovati iz Budžeta Grada Goražde) trebali bi se kretati u granicama projekcije poreznih i neporeznih prihoda (ne namjenskih) odnosno u granicama iznosa od cca 7.315.500,00KM. Ako na ovaj iznos dodamo projekciju tekućih transfera od kantona i Federacije BiH (projicirane u iznosu od 400.000,00 KM), koji su neizvjesne, ograničenje budžetskih korisnika za gore navedene osnove bi se trebalo kretati u granicama iznosa od cca 7.715.000,00 KM.

Ako u konsolidovanoj tabeli prijedloga budžetskih korisnika isključimo namjenske rashode koji će se finansirati iz namjenskih prihoda kao i vlastite rashode tri javne ustanove koji će se finansirati iz njihovih vlastitih prihoda ukupan plan rashoda po godinama iznosi za 2024. godinu 7.833.125,00 KM, 2025. godinu 7.855.365,00 KM i 2026. godinu 8.456.445,00 KM.

Prijedlog tri Javne ustanove, koje su na trezoru, za finansiranje iz budžeta Grada Goražde u ukupnom iznosu po godinama iznosi za 2024. godinu 1.442.215,00 KM, za 2025. godinu 1.489.255,00 KM i za 2026. godinu 1.532.075,00 KM.

Također, ako uzmemo plan rashoda svih budžetskih korisnika za 2023. godinu za plate, naknade troškova zaposlenih i doprinose, kao i za izdatke za materijal i usluge (bez namjenskih rashoda i rashoda javnih ustanova koji se finansiraju iz njihovih vlastitih prihoda) planiran je iznos 6.742.850,00 KM. (U navedeni iznos je uključeno i finansiranje iz budžeta za tri Javne ustanove koje su od 2016.godine preuzete na trezor u iznosu od 1.420.200,00 KM).

Plan tekućih transfera u 2023.godini (bez namjenskih rashoda) iznosi 811.000,00 KM.

Plan kapitalnih transfera i kapitalnih izdataka (bez namjenskih rashoda Civilne zaštite i rashoda javnih ustanova koji se finansiraju iz njihovih vlastitih prihoda) u 2023. godini iznosi 272.500,00 KM.

Plan za izdatke za kamate i tekuću rezervu u 2023. godini iznos 6.200,00 KM.

Ukupan plan po navedenim rashodima – ne namjenskim za 2023. godinu iznosi 7.832.550,00 KM.

Shodno naprijed navedenom (projekcijama ne namjenskih prihoda, zahtjeva budžetskih korisnika za period 2024.-2026. godinu kao i plana budžetskih korisnika za 2023. godinu bez namjenskih rashoda) prilikom dostavljanja zahtjeva budžetskih korisnika za izradom nacrt budžeta za 2024. godinu budžetski korisnici bi se trebali pridržavati sledećih smjernica i ograničenja:

- **zahtjevi za plate, naknade zaposlenih, doprinose, kao i izdatke za materijal i usluge** bi se trebali kretati u granicama plana za 2023. godinu sa maksimalnim uštedama. Kako možemo vidjeti iz projekcija ne namjenskih prihoda za 2024. godinu (u čijem iznosu je planiran tekući transfer od kantona i federacije u iznosu od 400.000,00 KM koji je neizvjestan) i plana za plate, naknade zaposlenih, doprinose, kao i izdatke za materijal i usluge ne namjenskih rashoda za 2024. godinu veoma mali iznos ne namjenskih prihoda ostane preko iznosa ne namjenskih rashoda. Ono što treba istaći jeste i realnost ne namjenskih prihoda, njihova realizacija kao i sa druge strane realnost ne namjenskih rashoda i povećanje ovih rashoda prilikom izrade nacrt budžeta uslijed povećanja cijena troškova izdataka za materijal i usluge.

Na osnovu navedenog predlaže se predlagraču Budžeta, a samim tim i svim budžetskim korisnicima uvođenje maksimalnih ušteda na svim izdacima za materijal i usluge, ograničenje novih uposlenika te izradu prijedloga za smanjenje i drugih naknada (naknada za komisije, paušala, naknada predsjednicima savjeta mz i drugih);

- **zahtjevi za izdatke za tekuće transfere** te kapitalne transfere i kapitalne izdatke koji se realizuju iz poreznih i neporeznih prihoda (ne namjenskih) i tekućih transfera sa viših nivoa bi se trebali kretati u finansiranju samo onog što je u nadležnosti Grada, te uz maksimalno smanjenje za ovom vrstom finansiranja uz obavezno navođenje izvora finansiranja za ovim vrstama izdataka. Prema projekcijama prihoda veoma mali iznos ne namjenskih prihoda je na raspolaganju za ovu vrstu izdataka;

- **zahtjevi javnih ustanova za sredstvima** iz budžeta bi se trebal kretati na bazi plana za 2023.godinu uz što veće smanjenje svojih zahtjeva, obzirom da iz godine u godinu zahtjevi Javnih ustanova za sredstvima iz budžeta se povećavaju dok istovremeno dolazi do smanjenja njihovih vlastitih prihoda. Shodno tome Javne ustanove bi se trebale angažovati na obezbjeđenju i povećanju svojih vlastitih prihoda, a samim tim i smanjenju svojih zahtjeva za sredstvima iz budžeta;

- **zahtjevi za kapitalne transfere i kapitalne izdatke** bi se trebali kretati za one kapitalne izdatke koji se realizuju iz ne namjenskih prihoda uz maksimalne uštede, a za one kapitalne transfere i kapitalne izdatke koji se odnose na projekte zahtjeve je potrebno ograničiti u onim granicama za koje postoje obezbjeđene sredstva, bilo sa viših nivoa ili iz namjenskih sredstava ili drugih izvora. Pored gore navedenog Budžetski korisnici se trebaju pridržavati sledećih smjernica:

- angažovanje svih budžetskih korisnika na obezbjeđenju dodatnih sredstava, pogotovo onih prihoda koji su iz nadležnosti svakog budžetskog korisnika posebno, te što više obezbjeđenje sredstava za projekte aplicirajući prema višim nivoima vlasti i drugim institucijama i izvorima;

- iz projekcija posebnih naknada i prihoda i naknada od cesta trebali bi se u istom iznosu planirati i rashodi za te svrhe kao što su: rashodi iz oblasti katastra koji se realizuju iz namjenskih prihoda po osnovu naknade za korištenje podataka i vršenja usluga iz oblasti katastra, rashodi iz oblasti Civilne zaštite koji se realizuju iz posebnih naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, rashodi za usluge popravki i održavanja cesta koji se realizuju iz cestovnih naknada i prihoda koji pripadaju direkciji cesta;

- iz ostalih posebnih naknada kao što su prihodi od iznajmljivanja javnih površina, naknade po osnovu prirodnih pogodnosti-rente, vodne naknade, naknade za korištenje šuma, prihodi od uplata stranaka za komisije trebali bi se realizovati oni rashodi na osnovu kojih se i ubiraju ova vrsta naknada kao i oni rashodi koji se mogu realizovati iz ove vrste posebnih naknada kao što je ulaganje u infrastrukturu ali sve u granicama planiranih sredstava za te namjene;

- da budžetski korisnici iz čije su nadležnosti prihodi po osnovu cesta, rente, vodne naknade, komunalne naknade, javnih površina prilikom dostavljanja svojih zahtjeva uzmu u obzir da će se iz navedenih prihoda planirati sredstva za otplatu kredita od Saudijskog fonda, te da svoje rashode koji se finansiraju iz pomenutih prihoda umanje za ratu za otplatu kredita, a shodno tome i programe koji se donose za utrošak sredstava po ovom osnovu;

- iz vlastitih prihoda javnih ustanova trebali bi se realizovati njihovi rashodi, a sve u granicama realizacije istih;

Ono na što posebnu pažnju trebaju obratiti javne ustanove jeste što realnije planiranje vlastitih prihoda, a shodno tome i rashoda koji se finansiraju iz vlastitih prihoda.

Što se tiče projekata koji bi se trebali realizovati u periodu od 2024. - 2026. godine, konkretni projekti koji će se financirati iz budžeta biće utvrđivani prilikom izrade budžeta za svaku godinu pojedinačno te u DOB-u nije ni moguće reći koji će to projekti biti u naredne tri godine, obzirom da ni budžetski korisnici nisu u svojim zahtjevima naveli koji bi to projekti mogli biti realizovani u naredne tri godine. Na osnovu toga i budžetski korisnici bi trebali prilikom dostavljanja svojih zahtjeva za izradu Nacrta Budžeta za 2024. godinu u dijelu koji se odnosi na kapitalne izdatke vezane za projekte koji će se realizovati navesti i izvor finansiranja tih projekata.

Ono na šta trebaju obratiti pažnju jeste da navedu koji je to projekat, te iz kojih sredstava će se realizovati, u kojem iznosu sa viših nivoa, a u kojem iznosu iz namjenskih sredstava i kojih.

Shodno naprijed navedenom, svi budžetski korisnici prilikom dostavljanja svojih zahtjeva za izradu Nacrta budžeta Grada Goražde za 2024. godinu bi se trebali pridržavati gore navedenih smjernica i ograničenja, a sve u cilju što kvalitetnije i realnije izrade nacrta budžeta za 2024.godinu.

Broj: 03-11-2-2328
Goražde, 13.06.2023.godine

SLUŽBA ZA PRIVREDU I FINANSIJE

— 4 . 3